

Zombor

A magyar államalapítás ezer éves évfordulójának megünneplésére 1896-ban a vármegyéktől egy-egy történelmi témájú festmény megküldését kérték. Zombor városa (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Zombor>) e felkérésre készítette a zentai csatát (https://hu.wikipedia.org/wiki/Zentai_csata) ábrázoló 7x 4 méteres képet. A képet Eisenhut Ferenc (https://hu.wikipedia.org/wiki/Eisenhut_Ferenc) Münchenben készítette, és azt hajóval vitték Budapestre, a milleneumi kiállításra. A festményt 1888-ban hozták Zombor városába, ahol a városháza nagytermébe került. Érdekesség, hogy a kép az ajtón keresztül nem fért be, ezért a nagyterem utcai frontját részben le kellett bontani – a pálma és olajágakat ábrázoló kerettel együtt körülbelül 300 kilós képet onnan emelték a helyére.

forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Eisenhut_Ferenc#/media/F%C3%A1jl:A_zentai_csata_Eisenhut_Ferenc_k%C3%A9pe.jpg

A barokk stílusú kép az 1697-ben zajlott zentai csatát (https://hu.wikipedia.org/wiki/Zentai_csata) ábrázolja. A csata a történelemben igen jelentős volt, mivel a török és a Habsburg birodalom közötti erőviszonyokat végérvényesen eldöntötte. A hadakat török oldalról II. Musztafa Szultán (https://hu.wikipedia.org/wiki/II._Musztafa_oszm%C3%A1n_szult%C3%A1n) vezette, míg az összevont keresztény seregeket Savoyai Jenő (https://hu.wikipedia.org/wiki/Savoyai_Jen%C5%91) irányította.

Az utóbbi seregek rajtaütésszerűen a tiszai pontonhídon átkelő török hadakra támadtak, amelyek a számukra kedvezőtlen viszonyok miatt nem tudtak megfelelően védekezni. A (meglepő módon) délután zajló csatában alig három óra alatt mintegy harmincezer török vesztette életét, ezzel szemben 699 fős veszteség volt a másik oldalon. A csata igen jelentős hadizsákmányt eredményezett (források szerint 160 ágyú, tízezer megrakott szekér, több tízezer vágómarha, rengeteg zászló, lőszer, élelmiszer mellett a szultán hadipénztára és olyan különlegességek is, mint a szultán pecsétje, kardja, ezüstkészlete). Mindez közvetlenül hatott a Karlócai béke (https://hu.wikipedia.org/wiki/Karl%C3%B3cai_b%C3%A9ke) megkötésére.

A kép egyik érdekessége a szerkesztés: egyfajta diagonál figyelhető meg a bal alsó sarokból indulóan. Némi vitára ad okot a barokk stílusra jellemző színes égbolt: a helyszín beazonosítása alapján a naplemente keleti oldalra került... Külön érdekesség, hogy a festő önmagát is belefestette a csatába: Savoyai Jenő központi, fehér lovas alakja mögött megjelenik az arca (osztrák stílusú fekete sisakban). Ráadásul az arc sikeresen utánozza az úgynevezett Mona Lisa effektust: a szemlélő úgy érzi, hogy az alak őt figyeli, rá néz.

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Zentai_csata#/media/F%C3%A1jl:Glaspalast_M%C3%BCnchen_1897_077.jpg

Bár a kép magyar megrendelésre készült, ennek ellenére érezhetően a Habsburg seregek erejét, illetve a nemzetközi haderők összefogását hangsúlyozza. A kompozícióban nincsen magyar zászló, és csupán két magyar szereplőt találunk: Pálffy jellegzetes kuruc ruhában van, de a nézőnek háttal; Deák Pál pedig a Habsburg haderők tisztjeinek ruháját viseli.

A kép 1888 óta Zombor város városházának nagytermében van. Többször tervezték elszállítását, de arra – valószínűleg nagy mérete és súlya, valamint a helyiek közbeavatkozása miatt – nem került sor.